

К. В. Антонюк, аспірант, асистент,
кафедра міжнародної економіки

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Нагальною потребою українського суспільства на сучасному етапі є розв'язання проблеми забезпечення стабільності національної економіки та доведення її розвитку до рівня економічно розвинутих країн. Сьогодні стає зрозумілим, що головною метою вищих навчальних закладів є підготовка висококваліфікованих менеджерів.

Джерела сучасної концепції підготовки керівних кадрів містяться у змісті та особливих характеристиках управлінської праці, яка видокремилась у порівняно відособлений вид людської діяльності внаслідок поглиблення загального поділу праці в епоху індустріального розвитку суспільства.

Підготовка управлінських кадрів передбачає набуття системи знань, умінь, навичок, досвіду, які давали б змогу ефективно здійснювати управління конкретним об'єктом соціально-економічної діяльності, в тому числі і навчальним закладом.

Головне завдання професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів полягає у сприянні формування у студентів логічного, плюралістичного мислення та вміння правильно уявити реальність, сформулювати проблеми, завдання, способи конкретних дій як на практиці, так і в теорії. Менеджмент як міждисциплінарна наука інтегрує знання, досвід, навички, практичні дії працівників найрізноманітніших професій — економістів, інженерів, психологів, педагогів.

Психограма менеджера в освіті містить такі умовні групи професійно і морально важливих якостей: професійно-ділові (найвищий професіоналізм, здатність до інновацій, авторитетність); адміністративно-організаторські (оперативність, вміння мотивувати, внутрішній контроль, уміння доводити справу до кінця, знання меж своєї влади); соціально-психологічні (психолого-педагогічна компетентність, управлінська культура, розум, колегіальність, толерантність, оптимізм, інтелектуальність, вміння створювати і підтримувати свій імідж, рефлексивність, уміння керувати своєю поведінкою і регулювати свій психічний стан, уміння публічно виступати, почуття гумору, емоційна якість і стресостійкість); моральні (патріотизм, національна свідомість, демок-

ратизм, інтелігентність, людяність, порядність, почуття обов'язку, громадянська позиція, чесність, поважання гідності людей, державницька позиція, готовність служити людям).

Оцінювання ефективності підготовки менеджерів освіти повинно враховувати досвід зарубіжних країн. Так, проведені дослідження дали змогу виділити основні тенденції у менеджменті американських, японських та західноєвропейських фірм: визнання домінуючої ролі людських ресурсів перед факторами матеріально-технічного та інших характеристик; формування ефективної організаційної культури управління; визнання соціальної відповідальності менеджменту; визнання лідера-менеджера ключовою фігурою високоефективного управління; надання переваги груповій роботі; універсалізація управління в організаціях різного масштабу та профілю діяльності; формування механізму управління організацією «за цілями» та «за результатами»; стратегічна спрямованість менеджменту.

Таким чином, незалежно від конкретного підходу до процесу підготовки менеджерів вищої школи головними складовими, які формують їх компетенції в сучасних умовах, є теоретичні знання питань ринкових відносин, науково-технічних проблем, тенденції соціально-економічного розвитку, навички міжособистісного спілкування та знання у професійній сфері.

Л. Л. Антонюк, д-р екон. наук, проф.,
кафедра міжнародної економіки

РОЛЬ НАУКОВОЇ РОБОТИ В ПІДВИЩЕННІ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ

Науково-дослідна робота студентів (НДРС) є однією з основних видів навчальних занять в умовах впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу. НДРС є дієвим засобом підвищення якості підготовки спеціалістів, нарощення їх ключових компетенцій. Ця діяльність повинна проводитись у тісному зв'язку з навчальним процесом і становити його основну складову частину.

Серед основних завдань НДРС є: активізація та індивідуалізація процесу навчання; забезпечення фундаментальної теоретико-методологічної підготовки на основі глибокого вивчення дисцип-